

ACADEMIE VOOR
SCHEMATHERAPIE

Academie voor Schematherapie
organiseert

Basiscursus Schematherapie 30 uur

Moduledocent: Mw. drs. Rosi Reubsaet

periode: 20 januari t/m 17 maart 2022

Docenten
Drs. Wiesette Krol
Drs. R. Reubsaet
Drs. Guido Sijbers

Opleiding tot arts-assistenten psychiatrie

© Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Academie voor Schematherapie.

Inhoudsopgave

1. Inleiding en doelstelling cursus	3
2. Instapniveau deelnemers	4
3. Docent(en)	4
4. Opleidingslocatie	4
5. Beoordeling	4
5. Data, tijden en docenten per bijeenkomst	5
6. Handboeken	5
7. Wijze van toetsing	6
8. Evaluatie	6
9. Informatie per bijeenkomst	7

© Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Academie voor Schematherapie.

1. Inleiding en doelstelling cursus

Een belangrijk onderdeel van psychotherapie is het toepassen van Cognitieve Therapie (A. Beck) en Schematherapie (ST) (J. Young) bij de behandeling van persoonlijkheidskenmerken of –stoornissen of ernstige As-I stoornissen, die niet verbeteren middels reguliere therapie.

Cognitieve therapie blijkt een effectieve behandeling voor veel klachten, maar niet voor persoonlijkheidsproblematiek en hardnekkige As-I klachten. ST is een nieuwe vorm van cognitieve therapie, waarin methoden en technieken uit andere therapierichtingen geïntegreerd zijn, met als doel deze problematiek wel effectief te kunnen behandelen. Uit onderzoek is inmiddels gebleken dat de meeste persoonlijkheidsstoornissen succesvol behandeld kunnen worden met ST. Ook wordt ST succesvol bij hardnekkige As-I klachten (zoals chronische depressie en PTSS) toegepast.

Schematherapie gaat ervan uit dat ieder mens in zijn jeugd schema's vormt over de werkelijkheid. Een schema is een kennisstructuur, ontstaan in de (vroeg) jeugd, die zich uit in bepaalde gedragingen, gevoelens en gedachten. Iedereen vormt schema's over zichzelf, anderen en de wereld, maar bij patiënten met een persoonlijkheidsstoornis zijn deze schema's extreem, eenzijdig en niet makkelijk vatbaar voor verandering.

Disfunctionele schema's ontstaan door een wisselwerking tussen tekorten in de opvoeding (al of niet in combinatie met traumatische gebeurtenissen, zoals het verlies van een ouder of seksueel misbruik), het temperament van het kind, biologische factoren en sociale factoren. Disfunctionele schema's worden zichtbaar als iemand in een situatie terecht komt die lijkt op vroeger. Op dat moment worden zijn/haar schema's geactiveerd. Dit kan leiden tot een verkeerde interpretatie van de situatie en heftige gevoelens. Young beschrijft achttien verschillende schema's en drie copingstrategieën. Wanneer verschillende schema's en copingstrategieën op hetzelfde moment actief worden wordt de toestand waarin de patiënt zich dan bevindt ook wel een modus genoemd.

Het beïnvloeden van deze schema's en modi is het doel van de behandeling.

Deze cursus gaat over de diagnostiek en behandeling bij persoonlijkheidsstoornissen (met name cluster B en C) en omvat o.a. de volgende onderdelen:

- **Assessment.**

Opsporen schema's, copingstijlen en schemamodi, onder andere met behulp van vragenlijsten, de neerwaartse pijl techniek en imaginatie. Samenvatten van de informatie op een casusconceptualisatie formulier en maken van een casusconceptualisatie model of modusmodel.

- **Hanteren van de therapeutische relatie.**

Limited reparenting, empathische confrontatie, grenzen stellen en onderzoeken van de eigen schema's.

- **Specifieke cognitieve technieken.**

Hanteren schemadagboek, meerdimensionaal evalueren, taartdiagram en flashcards.

- **Experiëntiële technieken**

Imaginatie met rescripting en twee- of meerstoelentechniek.

- **Aanleren van nieuw functioneel gedrag.**

Rollenspel, vaardigheden trainen en experimenten

Doelgroep

Hulpverleners die werken met cliënten met persoonlijkheidsstoornissen en/of hardnekkige stemmings- en angststoornissen. Een voorwaarde voor deelname is het hebben van kennis en vaardigheden van cognitieve therapie bij As-I problematiek.

Accreditatie cursus

De cursus is geaccrediteerd bij het Register Schematherapie, de VGCT en de FGZPt. Accreditatie bij de NVvP is aangevraagd.

Werkwijze

In deze cursus zal, naast kennisoverdracht, vooral veel aandacht zijn voor het oefenen van vaardigheden in twee- of drietallen.

Tijdens de hele cursus wordt gebruik gemaakt van eigen casuïstiek bij het oefenen van de therapeutische vaardigheden. Voor elke bijeenkomst dient de literatuur gelezen te worden, die bij die bijeenkomst aangegeven wordt.

2. Instapniveau deelnemers

Deelnemen aan de opleiding tot psychiater, verdiepende module

3. Docent(en)

Deze cursus wordt verzorgd onder verantwoordelijkheid van de volgende (module)docenten.

Drs. W.J. Krol (Wiesette) werkzaam als klinisch psycholoog en Psychotherapeut, supervisor ISST, VGCT, SFT. Managing director Huis voor Schematherapie.
wiesettekrol@huisvoorschematherapie.nl

Mevr. Drs. R. Reubsaet (Rosi), klinisch psycholoog/psychotherapeut, cognitief gedragstherapeut en supervisor schematherapie / VGCT. Managing director Huis voor Schematherapie.
rosireubsaet@huisvoorschematherapie.nl

Drs. G. Sijbers (Guido)
Werkzaam als psychotherapeut, klinisch psycholoog en supervisor gedragstherapie en schematherapie (guido.sijbers@me.com). Managing director Huis voor Schematherapie.
guidosijbers@huisvoorschematherapie.nl

4. Opleidingslocatie (in overleg)

Mondriaan Zorggroep (Deltakamer)
John F. Kennedylaan 301
6419 XZ Heerlen

5. Beoordeling

Men heeft de cursus met goed gevolg doorlopen wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Een aanwezigheidsplicht van 100%.
- Bij verzuim van hoogstens 10% van de contacttijd moeten de huiswerkopdrachten van de verzuimde uren worden ingehaald om aan de aanwezigheidsplicht te voldoen.
Bij verzuim tot 20% van de contacturen moeten de huiswerkopdrachten van de verzuimde uren worden ingehaald en moeten er extra opdrachten worden gedaan ter compensatie van de gemiste contacturen om aan de aanwezigheidsplicht te voldoen.
Bij verzuim van 20% of meer moeten de gemiste contacturen binnen een jaar na het einde van de vervolgcursus worden ingehaald in een andere vervolgcursus. Pas nadat de uren zijn ingehaald, wordt voldaan aan de aanwezigheidsplicht.
- Het voldoende volbrengen van de huiswerkopdrachten.
- Actieve participatie gedurende de cursusdagen.

5. Data, tijden en docenten per bijeenkomst

	Datum	Tijd	Onderwerp	Docent
1 & 2	20-01-2022	09.30–16.30 uur	Dag 1 Schema theorie en assessment, verschillende modusmodellen	Guido Sijbers
3 & 4	03-02-2022	09.30–16.30 uur	Dag 2 Opbouw en fasering van de therapie, het modusmodel, de therapeutische relatie en imaginaire rescripting	Guido Sijbers
5 & 6	17-02-2022	09.30–16.30 uur	Dag 3 Vervolg therapeutische relatie en experiëntiële technieken bij werken met modi. Copingmodi, straffende oudermodi, omgaan met boze kind	Rosi Reubsæet
7 & 8	03-03-2022	09.30 – 16.30 uur	Dag 4 Therapeutische relatie: omgaan met self disclosure Omgaan met crisis Fasering van therapie	Rosi Reubsæet
9 & 10	17-03-2022	09.30–16.30 uur	Dag 5 Empathische confrontatie en cognitieve technieken, gedragsverandering, limit setting	Rosi Reubsæet

6. Handboeken

Verplicht:

- Young, J.E., Klosko, J.S. & Wieshaar, M.E. (2005). Schemagerichte therapie. Handboek voor therapeuten. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.
- Arntz, A. & Jacob, G. (2012). Schematherapie in de Praktijk. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Aanbevolen:

- Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). Schematherapie bij borderlinepersoonlijkheidsstoornis. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
- Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). Patronen doorbreken. Negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
- Young, J.E., & Klosko, J.S. (1999). Leven in je leven. Leer de valkuilen in je leven kennen. Lisse: Swets & Zeitlinger.
- Adriaan Sprey (2017). Praktijkboek persoonlijkheidsstoornissen. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.

- Vreeswijk, van, M., Broersen, J., & Nadort, M. (2008). Handboek schematherapie. Theorie, praktijk en onderzoek. Houten: Bohn Stafleu van Loghum. Hoofdstuk 8: Technieken in schematherapie (13 bladzijden)
- Arntz, A. & Jacob, G. (2012). Schematherapie een praktische handleiding. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds. Hoofdstuk 2: Het modusmodel, 2.3: Specifieke modusmodellen voor verschillende persoonlijkheidsstoornissen (21 bladzijden)
- Aalders, H. & Dijk van, J. (2011). Schemagerichte therapie in de praktijk. Amsterdam: Hogrefe Uitgevers B.V. Hoofdstuk 4: Schemagerichte therapie bij een narcistische persoonlijkheidsstoornis (20 bladzijden)

Aanbevolen DVD's:

- Schematherapie voor de borderline persoonlijkheidsstoornis
Te bestellen via www.schematherapie.nl
- Schematherapie voor cluster B en C persoonlijkheidsstoornissen
SCHEMA THERAPY, working with modes.
Te bestellen via www.schematherapy.nl (let op: schematherapy is anders gespeld)

7. Wijze van toetsing

Toetsing bestaat uit het maken van een casus-verslag van een eigen patiënt aan de hand van van het casusconceptualisatieformulier en het casusconceptualisatie model. In het casus-verslag zijn de volgende onderdelen opgenomen: de achtergrondgegevens van de patiënt, DSM-IV classificatie, beschrijving van de problematiek, belangrijkste schema's en modi en de ontstaansgeschiedenis daarvan, een casusconceptualisatie, een modimodel, een analyse van de interactie van de schema's van de therapeut en de patiënt (bijvoorbeeld uitgewerkt in een functie-analyse), doelen en een behandelplan. De casusconceptualisatie en het modus-model worden tevens grafisch weergegeven. Deze toets wordt ingeleverd en moet minstens beoordeeld worden met een voldoende door een van de docenten.

8. Evaluatie

Wij hechten veel waarde aan de kwaliteit van ons onderwijs. Om deze kwaliteit te waarborgen en waar mogelijk te verbeteren, vinden wij het van belang om structureel evaluaties af te nemen bij onze opleidingsdeelnemers: ieders mening telt!

9. Informatie per bijeenkomst

Bijeenkomst 1 & 2

Datum : 20 januari 2022
Tijd : 09.30 – 16.30 uur
Docent : Guido Sijbers

Vorbereiding:

1. Vul de schemavragenlijst en de schema mode inventory in voor jezelf (zie www.schematherapie.nl/cursussen-en-publicaties: YSQ en SMI).
2. Kies een van je eigen cliënten met persoonlijkheidsproblematiek, die kan dienen als oefencasus gedurende de cursus. Neem de informatie, die je al over deze oefencasus hebt verzameld, mee.
3. Lees de verplichte literatuur behorend bij deze bijeenkomst (staat opgegeven na het programma van deze dag).

Onderwerp:

Schematheorie en assessment.

Doel:

Na afloop van de bijeenkomst hebben de deelnemers kennis gemaakt met belangrijke concepten binnen schematherapie. Ze hebben ervaring opgedaan met assessment van schema's en modi.

Programma:

09:30 – 11:00 uur	Kennismaking. Informatie over werkstuk. Verwijzen naar info in draaiboek. Theorie over Schematherapie en schema's, copingstrategieën, basisbehoeften
11:00 – 11:45 uur	Oefening schema's: video Das Weisse Band
11:45 – 12:45 uur	Casus conceptualisatie inleiding
12:45- 13:45 uur	Pauze
13:45 – 14:45 uur	Demonstratie neerwaartse pijltechniek DVD of voordoen door docent + oefenen
14:45 – 15:00 uur	Pauze
15:00 – 16:00 uur	Casus conceptualisatie en assessment DVD diagnostische imaginatie + Oefenen in tweetallen + evaluatie
16:00 – 16:30 uur	Wrap up & Evaluatie dag 1

Huiswerk na deze bijeenkomst / voorbereiding voor bijeenkomst 3 & 4 (dag 2):

1. Lees de verplichte literatuur.
2. Oefen de gebruikte technieken (neerwaartse pijltechniek en diagnostische imaginatie) in je oefencasus.
3. Voorbereiding eindtoets: Start met het invullen van het eerste deel van het casusconceptualisatie-formulier bij je oefencasus.

Verplichte literatuur ter voorbereiding VOOR bijeenkomst 1 & 2 (dag 1):

Arntz, A., & Jacob, G. (2012). **Schematherapie: een praktische handleiding**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
1. Uitgangspunten	1-36	36
2. Het modus-model: 2.1 schema-modi : overzicht + 2.2 casusconceptualisatie van het modusmodel	37-55	18

Young, J. E., Klosko J.S., & Weishaar, M.E (2005). **Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten**. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
2. Schema's: diagnostiek en voorlichting	67-96	30
4. Experiëntiële strategieën: Imaginatie	117-129	12
5. Tabel 5.1	159-161	3

Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). **Schematherapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
4. De behandeling: neerwaartse pijl techniek	49	1
6. Experiëntiële technieken	73-78	6

Totaal literatuur dag 1: 106 pagina's

Aanbevolen literatuur:

Arntz, A., & Bögels (2000). **Schemagerichte cognitieve therapie voor persoonlijkheidsstoornissen**. Praktijkreeks Gedragstherapie. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Beck & A.T., Freeman, A., Davis, D. and Associates (2004). *Cognitive Therapy of Personality Disorders*, New York: The Guilford Press.

Rijkeboer, M.M. (2010). **Diagnostiek van schema's volgens het model van Young**. *Psychopraktijk*, 2, nr. 5, p. 29-30.

Sprey, A. (2002). **Praktijkboek persoonlijkheidsstoornissen**. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. Diagnostiek van persoonlijkheidsstoornissen.

Algemene diagnostische zoekstrategie bij symptomen, problemen en persoonlijkheid p. 17-24

1.4. Beck's cognitieve model p. 41- 48

1.9. Meetinstrumenten en psychologische testen. p. 63-87.

1.10 Diagnostisch zoekschema bij persoonlijkheidsstoornissen p. 87-89.

2. Functie-analyse en betekenisanalyse van persoonlijkheidsstoornissen en de therapeutische relatie.

3.2.4 Neerwaartse pijl techniek 140-142

Vreeswijk, M. Van, Broersen, J. & Nadort, M.M. (2008). **Handboek Schematherapie, theorie, praktijk en onderzoek**. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Deel 1 Inleiding

Deel 2 Diagnostiek en indicatiestelling

A. Sheffield en G. Waller: Het gebruik van vragenlijsten

H. van Genderen: Casusconceptualisatie in schematherapie

Deel 5 Onderzoek

S.H. Sieswerda: Experimentele studies naar schema's.

Young, J.E. & Klosko, J.S. (1999). **Leven in je leven Leer de valkuilen in je leven kennen**, Swets & Zeitlinger. Hoofdstuk 1-4, p. 1-40. Lees ook het hoofdstuk over de valkuil die naar voren komt in jouw Schema-vragenlijst).

Literatuur voor familie of vrienden van patiënten met persoonlijkheidsproblematiek

Does, W. van der (2004). **Zo ben ik nou eenmaal. Lastpakken, angsthazen en buitenbeentjes**.

Roularte Book

Bijeenkomst 3 & 4

Datum : 3 februari 2022
Tijd : 09.30 – 16.30 uur
Docent : Guido Sijbers

Onderwerp:

Het modusmodel

Opbouw en fasering van de therapie, het modusmodel, de therapeutische relatie en imaginaire rescripting

Doel:

Na afloop van de bijeenkomst hebben de cursisten ervaring opgedaan met de casusconceptualisatie limited reparenting en imaginaire rescripting.

Programma:

09:30 – 10:30 uur	Vragen over dag 1 Van modusmodel naar modus casusconceptualisatie inleiding Inleiding modi
10:30 – 11:30 uur	Oefening modi (bv mode game of DVD) Samenhang schema's - modi
11:30 – 12:45 uur	Modusmodellen voor de verschillende persoonlijkheidsstoornissen (BDL, NARC, ONTW, OCP, AFH, THEA, ASPD). Introduceren van modusmodel, behandeldoel per modus (Groep is cliënt, T demonstreert uitleg) + oefenen
12:45 - 13:45 uur	Pauze
13:45 - 15:15 uur	Therapeutische relatie inleiding: limited reparenting en omgaan met het kwetsbare kind(DVD)
15:15-15:30	Pauze
15:30 – 16:15 uur	In 5 subgroepen bespreken wat limited reparenting betekent per schemadomein + in groep oefenen (ieder groepje speelt cliënt uit resp. domein, rest reparent) + evaluatie
16:15 – 16:30 uur	Vragen en evaluatie dag 2

Huiswerk na deze bijeenkomst / voorbereiding voor bijeenkomst 5 & 6 (dag 3):

1. Lees de verplichte literatuur.
2. Verzamel biografische informatie over je oefencasus. Oefen maginatie met rescripting bij je oefencasus.
3. Start met het invullen van enkele modi in het modusmodel van je oefencasus.
4. Voorbereiding eindtoets: start met het invullen van tweede deel van het casusconceptualisatieformulier.

Verplichte literatuur te lezen VOOR deze bijeenkomst 3 & 4 (dag 2):

Uit: Young, J. E., Klosko J.S., & Weishaar, M.E (2005). **Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten**. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
4. Experiëntiële strategieën (tot 'brieven aan ouders')	117-153	25

Arntz, A., & Jacob, G. (2012). **Schematherapie: een praktische handleiding**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
2. Het modusmodel	37-82	45
3. Het modusmodel met de cliënt bespreken	83-89	6

Uit: Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). **Schematherapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
6. de therapeutische relatie	187-196	9

Artikelnummer 6568.	Pagina's	Totaal
Young, J. & Bicker, D., (2000). Voorlichting Schemagerichte therapie Informatie voor patiënten . <i>Psychopraxis</i> , 2, 2	81-85	5

Totaal verplichte literatuur dag 2: 94

Aanbevolen literatuur:

Beck & A.T., Freeman, A., Davis, D. and Associates (2004).
Cognitive Therapy of Personality Disorders. New York: The Guilford Press.
5. *The Cognitive Therapy Relationship with Personality-Disordered Patients* 92-112

Bernstein, D.P., Arntz, A., & Vos, M.E. de (2007). Schemagerichte therapie in de forensische setting, theoretisch model en voorstellen voor best clinical practice. *Tijdschrift voor psychotherapie*, 33, 2, 120-133.

Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). **Patronen doorbreken, negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds. Deel 1: Patronen leren kennen. .

Giesen-Bloo, J., van Dyck, R., Spinhoven, P., Tilburg, W. van, Dirksen, C., Asselt, T. van, Kremers, I., Nadort, M., & Arntz, A. (2006). Outpatient Psychotherapy for Borderline Personality Disorder, Randomized Trial of Schema-Focused Therapy vs Transference-Focused Psychotherapy. *Archives of General Psychiatry*, 63, 649-658.

10p.

Lobbestael, J., Vreeswijk, M. van & Arntz, A. (2007). Shedding light on schema modes: clarification of the mode concept and its current research status. *Netherlands Journal of Psychology*, juni 2007, 76 - 85.

Sprey, A. (2002). *Praktijkboek persoonlijkheidsstoornissen, Diagnostiek, cognitieve gedragstherapie en therapeutische relatie*. Houten Diegen: Bohn Stafleu Van Loghum.
2.6. Interactiestoornissen, ook in de psychotherapie
2.7. Opgeroepen reactie van de therapeut per specifieke persoonlijkheidsstoornis
2.8. Functieanalyse van de therapeutische relatie en valkuilen in de therapeutische relatie
2.9. Zelfanalyse door de therapeut van zijn reactie op de patiënt
2.10. De therapeut corrigeert zijn eigen inadequate reactie
2.11. Van functieanalyse naar therapieplan p.110-125

Young, J.E., & Klosko, J.S. (1999). *Leven in je leven Leer de valkuilen in je leven kennen*. Lisse: Swets & Zeitlinger.

Young, J. E., Klosko J.S., & Weishaar, M.E (2005). **Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten**. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.
6. De therapeutische relatie p. 187-217

Bijeenkomst 5 & 6

Datum : 17-02-2022
Tijd : 09.30 – 16.30 uur
Docent : Rosi Reubsat

Onderwerp:

Vervolg therapeutische relatie en experiëntiële technieken bij werken met modi. Copingmodi, straffende oudermodi, omgaan met boze kind en schema's therapeut en rol van zelfonthulling

Doel:

Na afloop van de bijeenkomst hebben de deelnemers geoefend met het toepassen van twee- en meerstoelentechnieken om te onderhandelen met de copingmodus het bevechten van de straffende oudermodi hoe om te gaan met het boze kind

Programma:

09:30 - 10:30	Vragen over dag 2 Omgaan met kwetsbare kind en experiëntiële technieken binnen schematherapie: Imaginatie met rescripting bij kwetsbare kind Demonstratie (DVD of voordoen door docent) + oefenen en evaluatie
10:30- 12:00	Omgaan met copingmodi Onderhandelen met de twee of meer stoelentechniek bij copingmodi: demonstratie twee of meerstoelentechniek bij beschermer bij BPS Demonstratie (DVD of voordoen door docent) + oefenen in tweetallen + evaluatie
12:00-12:45	Oefenen in tweetallen met andere coping modus
12:45 – 13:45 uur	Pauze
13:45 – 15:15 uur	Bevechten van de straffende oudermodi demonstratie twee stoelentechniek + oefenen + evalueren
15:15 – 16:15 uur	Omgaan met boze kind Oefening met hele groep + oefenen in subgroepen + evaluatie
16:15 – 16:30 uur	Vragen en evaluatie dag 3

Verplichte literatuur te lezen VOOR deze bijeenkomst 5 & 6 (dag 3):

Arntz, A., & Jacob, G. (2012). **Schematherapie: een praktische handleiding**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
5. Coping modi overwinnen	107-128	21
6. Kwetsbare kind modi behandelen	129-177	48
8. Disfunctionele oudermodi behandelen	201-226	25

Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). **Schematherapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
6. Experiëntiële technieken	73-126	43

Totaal verplichte literatuur dag 3: 137 pagina's

Aanbevolen literatuur:

Arntz, A. & Weertman A. (1999). **Treatment of Childhood memories: theory and practice**. Behaviour Research and Therapy 37, 715 – 740.

Young, J.E., Klosko, J.S., & Weishaar, M.E. (2005). **Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten**, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten.

4. Experiëntiële strategieën p. 141-153.

7. Uitvoerige behandelstrategieën voor schema's (lees m.n. de schema's die van toepassing zijn voor jou oefen client) p. 219-286

8. Werken met schema-modi p.287-322

Huiswerk na deze bijeenkomst / voorbereiding voor bijeenkomst 9 & 10 (dag 5):

Lezen van de verplichte literatuur

Young, J.E. & Klosko, J.S. (1999). Leven in je leven Leer de valkuilen in je leven kennen, Swets & Zeitlinger. Hoofdstuk 1-4, p. 1-40.

Lees ook het hoofdstuk over de valkuil die naar voren komt in jouw Schemavragenlijst).

Young, J. E., Klosko J.S., & Weishaar, M.E (2005). Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. 6. De therapeutische relatie p. 187-217

Oefen met empathische confrontatie bij je oefencasus

Denk na over je eigen schema's en interacties met de client / collegae

Bijeenkomst 7 & 8

Datum : 03-03-2022
Tijd : 09.30 – 16.30 uur
Docent : Rosi Reubsaet

Onderwerp: Empathische confrontatie bij vermijdende en overgave. Omgaan met crisis. Info patienten verwerken in model.

Doel: empathische confrontatie, werken met modusmodel, eigen schema's therapeut

Programma:

09:30 – 11:00 uur	Vragen over dag 3 Boze kind
11:00 – 12:15 uur	Empathische confrontatie met vermijdende en overgave coping. Demonstratie (DVD of voordoen door docent). Oefenen in sub-groepen en plenaire nabespreking
12:15 – 12:45 uur	vragen en opmerkingen
12:45 – 13:45 uur	Pauze
13:45-14:30	Schema's van de therapeut:
14:30 – 15:30 uur	Hantering van eigen schema's binnen de therapeutische relatie en de rol van zelfonthulling binnen schematherapie. Oefenen met zelfonthulling
15:30 – 16:15 uur	Omgaan met crises en oefening in de groep. Evt werken met extra modus (OK?) / werken aan eigen cc in trio's
16:15 – 16:30 uur	Samenvatting en vragen dag 4

Huiswerk na deze bijeenkomst / voorbereiding voor bijeenkomst 9 & 10 (dag 5):

1. Lees de verplichte literatuur.
2. Oefen een meerstoelentechniek bij je oefencasus.
3. Bedenk mogelijke interacties tussen jouw schema's en de schema's van je oefencasus.
4. Voorbereiding eindtoets: Start met het deel over de therapeutische relatie.

Bijeenkomst 9 & 10

Datum : 17-03-2022
Tijd : 09.30-16.30 uur
Docent : Rosi Reubsaet

Onderwerp:

Empathische confrontatie, cognitieve technieken, gedragsverandering, limit setting en fasering in de therapie

Doel:

Na afloop hebben de deelnemers geoefend met een empathische confrontatie bij overcompensatie en het maken van flashcards en het faciliteren van gedragsverandering. Ze weten hoe ze in het kader van limited reparenting met crises kunnen omgaan.

Programma:

09:30 – 11.00 uur	Vragen over dag 4 Therapeutische relatie: De empathische confrontatie en omgaan met overcompensatie: Demonstratie en oefenen in subgroepen; evaluatie van de oefening
11:00 – 12:15 uur	Link tussen eigen schema's en moeite met empathische confrontatie Bespreken in subgroepen
12:15 – 12:45 uur	Therapeutische relatie: grenzen stellen In groep bedenken wat natuurlijke consequenties kunnen zijn (evt ook dvd laten zien)
12:45 – 13:45 uur	Pauze
13:45 – 14:15 uur	Cognitieve technieken De gezonde volwassene en cognitieve technieken + maken eigen flashcard, Gezonde volwassene: huiswerk
14:15 – 15:45 uur	Gedragsverandering: wat betekent dit voor de verschillende persoonlijkheidsstoornissen?
15:45 – 16:15 uur	DVD imaginatie in de toekomst + oefenen imaginatie in de toekomst
16:15 – 16:30 uur	Behandelplan, fases in de therapie en limited reparenting per fase. Terugkijken op cursus. Evaluaties en casusconceptualisaties inleveren

Verplichte literatuur te lezen VOOR deze bijeenkomst 9 & 10 (dag 5):

Arntz, A., & Jacob, G. (2012). **Schematherapie: een praktische handleiding**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
8. Disfunctionele oudermodi behandelen (herhaling)	201-226	25

Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). **Schematherapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
5. De therapeutische relatie (herhaling)	53-71	18

Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). **Patronen doorbreken, negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen**. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
3. Oudermodi	47-72	26

Uit: Young, J.E., Klosko, J.S., & Weishaar, M.E. (2005). **Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten**, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten.

Hoofdstuk	Pagina's	Totaal
3. Cognitieve strategieën	95-116	20
4. Experiëntiële strategieën - Imaginatie om patronen te doorbreken	145-152	8
9. Schemagerichte therapie voor de borderline persoonlijkheidsstoornis - Grenzen stellen - Omgaan met suïcidale crisis	375-383 383-385	8 2

Artikelnummer 1986	Pagina's	Totaal
Gael, M. van (1999). Als de chirurg in eigen vingers snijdt... Over de grenzen van de psychische draagkracht van de therapeut. <i>Tijdschrift voor Psychotherapie, speciale uitgave, december 1999</i>	49 – 62	13

Totaal verplichte literatuur dag 4: 114 pagina's

Aanbevolen literatuur:

Young, J. E., Klosko J.S., & Weishaar, M.E (2005). **Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten**. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

H 3: Cognitieve strategieën p. 97-106 en 110-114

14 p.

H 5: Gedrag patronen doorbreken: hindernissen overwinnen.

H 9: Schemagerichte therapie voor de borderline persoonlijkheidsstoornis

H 10: Schemagerichte therapie voor de narcistische persoonlijkheidsstoornis

Literatuur voor familie of vrienden van mensen met een BPS

Giesen Bloo, J. (2005). Leven met een Borderline Persoonlijkheidsstoornis. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Krook, K. (2004). Borderline de baas, Gids voor naast betrokkenen. Baarn: HB uitgevers.